

lesarabrøv

Aftursvar og viðmerkingar frá Telefonverksstjóranum

Í »Dagblaðnum« nr. 44, 1978, eru nakrir spurningar til mín, eins og politiskir leiðarar í sama blaði viðger Telefonverkið.

Spurningarnir eru triggir. Í samband við aftursvarið vil eg loyva mær at taka teir uppáftur:

Spurningur 1. Hvussu ber tað til, at telefonfelagi í Havn, sum snarar eitt 6-sifrað tal í København, órógvar annan telefonfelaga í Havn.

Hertil er at siga, at eitt tekniskt brek er antin í sjálvum telefonapparati-um hjá tí, ið ringir, ella inni á automatstöðini. Í báðum førum eigur brekið sum skjótast at verða fráboðað til »feilmelding« nr. 0047, so tað kann verða rættað.

Spurningur 2. Hvussu ber tað til, at telefonfelagi á bygd verður órógaður, tá ið maður í Helsingborg í Svørki ringir København.

Um so er, at felagin í Helsingborg hevur snarað rætt og fær felaga á bygd í Føroyum, so má onkur feilur vera á automatútgærdini í Helsingborg ella København. Hetta kann Telefonverk Føroya Løgtings einki gera við.

Spurningur 3. Hvussu ber tað til, at ein hevur politistöðina, brunatryggingina ella einhvønn annan í hinum endanum, tá ið hornið verður tikið av fyri at ringja?

Tað er eitt tekniskt brek á automatstöðini og eigur at verða fráboðað sum skjótast til nr. 0047. Tilíkir felir kunnu vera torførir at rætta, tí eigur hann, ið kemur fram á tilíkir brek, at siga frá, hvørji telefonnummør, ið koma saman.

Annars er at siga um sjálva feilrættingina, at hvørja ferð, brek verður fráboðað, verður seðil útskrivaður. Á henda seðil verður skrivað bæði, hvør rættað hevur feilin og eisini, hvør feilurin var. Seðlarnir verða goymdir fyri at verkið betur kann koma afturumftur, um sami felagi fekk feil aftur, ella um felagin hevur okkurt at klaga um. Tí er ógvuliga umráðandi, at felagarnir fráboða brek beinanvegin og beinleiðis til »feilmelding« 0047.

Fleiri ferðir NEI frá býráðnum

Í sama Dagblaði er eisini annað tilfar um Telefon-

verkið. Føroya Ídnaðarfelag hevur eitt bræv til landsstýrið. Hesum verður landsstýrismaðurin í telefonmálum at svara aftur. So er tað tann politiska oddagreinin. Til hana skal eg gera nakrar fáar viðmerkingar. Har verður skrivað, at kostnaðurin verður settur at vera om-anfyri 200 mill. kr. Hetta er skeivt, og tað við lít. Kostnaðurin er um 120 mill. kr. Tað er ein stór íløg; men verður upp-hæddin roknað í mun til felagatalið, so er hon ikki stórri enn hvat tað kostar at byggja út telefonina í Danmark, ið verður roknað at vera eitt tað biligasta landið í heiminum, hvat viðvikir telefon-kostnað. Tá ið ein hugsar um, at Føroyar í suður — norður og eystur — vestur er næstan eins stórt og Sjælland, har teir kunnu pløga kaðalarnar niður í sandmold og vit skulu um firðir og fjøll við grýtutum lendi, og kunnu arbeiða næstan eins ódyrt og teir, tá kann Telefonverkið við sínum starvs- og arbeiðsfólki væl standa til svars fyri tað, ið gjørt er. Tað ber væl til at arbeiða við skili á almennum stovni, sjálvt um hann hevur einkarrætt á sínum øki, sum til dæmis Telefonverkið. Tað er rætt, at vit á heimabæti onga kapping hava; men tað ber til at sammeta við onnur lond og seta setningin hareftir. Frammanfyri meg liggja tvey Dagbløð. Tað eina er frá 26. apríl 1975 og annað er frá 16. juni 1978. Frá 26. apr. 1975 til 16. juni 1978 er leysasøluþrisurin hækkaður úr 1 kr. og upp í 3 kr. fyri eintakið — í sama tíðarbili hava telefontakstírnir verið ó-broyttir.

Í oddagreinini stendur, at øll væntaðu vit, at ein dagur skuldi koma, tá eingin tregi stóðst av at biða eftir sambandi við annan felaga. Hetta er eitt ynski, ið Telefonverkið kann taka undir við. Vit eru ikki tiknir á bóli og hava í samráðingum, í skrivum og samrøðum ferð eftir ferð gjørt vart við, hvat er neyðugt. Fyri teir avvarðandi politisku myndugleikarnar hava vit lagt fram tað tekniska, figgarliga og juridiska grundarlagið til støðutak- og avgerð, so ein nýggj stöð kundi setast upp í Tórshavn og fullgøð nýtsla kundi fást av lands-automatiseringini, ið

skuldi fremjast sambært løgtingsviðtøku, gjørd í sekstiárinum. Sum dæmi um, nær vit byrjaðu at arbeiða við Havnini burturav, skal eg taka brot úr brævi, dagfest 18. febr. 1969, til Tórshavnar Kom-kunu:

«Sostatt má Telefonverkið longu nú útvega grundøki til eina nýggja innann byggjarstøð, um ikki steðgur skal koma í at gera telefonir til býarins borgarar og virkir.»

Tað gingu meira enn tvey ár, áðrenn vit fingi eitt nei.

Seinni søkti Telefonverkið um byggiloyvi at broyta (hækka) telefonhúsið. Eisini tá fingi vit nei. Tá søktu vit eisini um eitt grundøki til goymslu og fyrisiting uttanfyri bý-in, so telefonhúsið kundi nýttast til tekniska útgerð burturav. Enn einaferð fingi vit nei. Tað er mótiknið fyri stovnin og tann einstaka at arbeiða undir tilíkkum viðurskiftum; men ongantíð eru vit steðgaðir á, og eg vóni, at vit skjótt koma á mál.

Óðamannaverk at broyta teknikk

Tá ið á stendur tykjust fleiri at hava hug at leggja uppí við góðum ráðum. Eitt tað seinasta, eg havi hoyrt, er, at eg Telefonverksins vegna havi keypt eina avloðaða stöð til Havnina. Tilíkt kann við góðari samvitsku verða víst aftur. Nýggja stöðin til Havnina er ein nýmótans stöð, gjørd av somu eindum, ið vit hesi seinnu árin hava keypt til lands-automatiseringina. Til dæmis rokna bæði svjar og danir við, at útgerð av hesum slag ikki skal útskiftast fyrr enn um eini 40 ár. Útgerðin fekk sitt endaliga snið síðst í sekstiárinum og verður nýtt í nógvum londum og verður roknað at vera nakað av tí mest álítandi, ið finst á heimsmarknaðinum. Tað er rætt, at so-nevndar EDV-automat-støðir eru komnar á marknaðin. Tær eru væl dýrari enn tær, ið Telefon-

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrøv upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brævið.

verkið hevur keypt. Tær fylla nakað minni; men ein tilíkk stöð skal samvirka við alla aðra útgerð, ið vit hava í nýtslu. Til tess krevst nógv eyka útgerð, so fyriminirnar viðvíkjandi plássi detta burtur. Hesar EDV-støðirnar eru á einum byrjanarstigi, hava byrjanartrupulleikar, og eru torførar at hava við at gera í rakstri. Tað krevjast serfrøðingar burturav at hava hesar støðirnar um hendi. Enn finnst teir ikki í Danmark og enn minni hjá okkum. Tað vildi verið óðamannaverk og ein varlukka fyri telefonfelagarnar at broytt teknikk nú.

Tá ið nýggja stöðin til Havnina er keypt áðrenn nýggj høli eru tøk er orsök, at tað ganga 2—3 ár frá tí, útgerðin er sett í orðra, til øll útgerðin er komin. Tí er umráðandi at hava útgerðina tøk, tá ið avgerð er tikin viðv. høl-inum. Uppsetingin av töl-unum kann byrja, sjálvt um hølið ikki stendur lúgt, tí ein partur av töl-inum skal setast upp inni í tí gamla telefonhúsinum — aðrir partar á Tveroyri og í Klaksvík og Søldarfirði. At fáa viðurskiftini í rætta legu vildi tikið enn longri tíð, um vit ikki høvdu útgerðina tøk.

Í endanum á oddagreinini verður skrivað, at um ikki skjótt skil kemur á, so má tað fáa fylgjur fyri leiðslu stovnsins. Sum stjóri á Telefonverkinum eri eg fullgreiður yvir ta skyldu og ábyrgd, ið eg arbeiði undir, og eg meti, at tað er rætt, at ó-dugnaskapur eigur at fáa fylgjur — eisini fyri fólk, ið arbeiða fyri tað almenna. Men er nakar í iva um, hví viðurskiftini eru sum tey eru, serliga hvat Havnini viðvíkir, so er ein og hvør — eisini Dagblaðið — vælkomni á Telefonverkið. Eingin hurð ella lúka skal vera afturlatin og einki skal vera dult.

Við heilsu

S. Jacobsen

Viðmerking til J. V. og tann »Umvenda«

Til J. V. og »Umvenda« i Dimmu skal verða viðmerkt, at tær sokallaðu porno- og abortlógirnar, sum borgarlaga stjórnin (Vinstra, Konservativu, Radikal) legði fram á Danatingi, fingi hesa lagnu við 3. viðgerð:

Lóg um frigeiving av pornografii frá 1969:

112 atkvøður fyri, úr øllum flokkum á tingi

25 atkvøður imóti, úr flestu flokkum á tingi

4 atkvøddu ikki

38 atkvøður vóru ikki í tingsalini

Lóg um frian abort frá 1973:

95 atkvøður fyri, úr øllum flokkum á tingi

56 atkvøður imóti, mest úr Vinstra, annars úr flestu flokkum á tingi.

17 atkvøddu ikki

11 atkvøður vóru ikki í tingsalini

Tann føroyska politiska súpan, sum Jørmund Vágadal roynir at kóka av hesum atkvøðum, gevur tað úrslit, at bert danski Javnaðarflokkurin, sum tá var í andstöðu, hevur

viðtikið pornológina og abortlógina. MEN TAÐ ER IKKI VERULEIKIN!

Er ein imóti hesum lógum, so er úrslitið at harmast. Men meira harmiligt man tað vera, at teir, sum søgdu seg vera imóti, ikki fingi hesar lógir til avgreiðslu hjá fólkinum, ið er hægsti demokratisk lóggevandi. Um 60 tinglimir vildu tað, so komu lógirnar til viðgerðar einaferð enn. Føroyski javnaðartinglimur, Jóhan Nielsen, roynði at fáa 60 tinglimir at taka undir við sær at fáa abortlógina til fólkaatkvøðu, men tiltakið miseydnadist, og tað er besta prógvið fyri, at mótstöðan var ikki markant frá nakrari síðu.

Tað er harmiligt, at so varð, ikki minst, tá ein sum sambandsmaður hevur bygt sína politisku tilveru út frá hesum. »Men historiske kendsgervingar kan man ikke komme udenom.« Spyr bara Hartling!

Viðvend

OG SO KOM SKATTURIN

Herfyri kom so skatturin út, og fólk flest hava biðað í spenningi eftir at fáa at vita, hvussu nógv gjaldast skuldi i skatti — serliga, tá ið ein hugsar um tey gyltu lyftini frá politikkarunum um skattalætta. Men eins og undanfarnu ár er skattarokningin í ár ein beinleiðis húðfletting av tí arbeiðandi fólkinum. Skattalapparið hjá politikkarunum tykist altíð at venda hin tyngra endan niður á arbeiðaran. Besta dæmið um hetta er avtøkan av dupultskattningini av partafeløgnum. Blaðið hjá OFML, Arbeiðið, kom herfyri út í eykaútgávu. Her var í reimum tølum vist á, hvussu ávisir persónar og ávis virki sleppa frá at gjalda skatt, ella sleppa at snikja seg undan eini rættvisari skattgjaldan. Hesir legu skattasvikararnir kunnu loyva sær at hava eitt ovurhonds stórt privatforbrúk — skattafritt. Bilar verða keyptir av virkinum — so eigarin sleppur biligari í

tollí. Uttanlandsferðirnar hoyra jú til virkisútreiðslurnar o.s.fr., o.s.fr. Men alt hetta er sjálvandi lógligt í einum so góðum landi sum Føroyar, har arbeiðandi fólk skal sveitta seg í hel, fyri at gullashbarónarnir skulu liva og láta sum teimum lystir. Men tá ið tað kemur til at gjalda skatt, so eru gullashbarónarnir fátækir sum kirkjutottur. Tá er arbeiðarin ríkur, hóast hann við eini so lágarímaløn sum í dag neyvan fær endarnar at røkka saman. Hvussu man gullashbarónurin kenna seg, tá ið hann gongur omaneftir Aarvegnum og metir einum hundi? Man hann ikki kenna seg eitt sindur illa við? Sambært skattalistanum gjalda summir av gullashbarónunum ikki eingang tann skatt, sum latið verður fyri ein hund.

Í tinginum verður óført tosað um at spara. Serliga Óli Breckmann tykist at vera ein fyrisprikari fyri

Heldur tú ikki

sosialin